

HROTE HRVATSKI OPERATOR
TRŽIŠTA ENERGIJE_{d.o.o.}

**PROGRAM DRŽAVNIH POTPORA
ZA SUSTAV POTICANJA PROIZVODNJE
ELEKTRIČNE ENERGIJE
IZ OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE I
VISOKOUČINKOVITE KOGENERACIJE
TRŽIŠNOM PREMIJOM I ZAJAMČENOM OTKUPNOM
CIJENOM**

Zagreb, travanj 2024.

SADRŽAJ

1	PRAVNI TEMELJ	3
2	DEFINICIJE	5
3	CILJ I NAMJENA	8
4	Područje primjene	10
5	KATEGORIJA DRŽAVNIH POTPORA	11
5.1	Operativne potpore za promicanje proizvodnje električne energije iz OIE - članak 42. Uredbe o općem skupnom izuzeću (Mjera 1)	11
5.2	Operativne potpore za promicanje energije iz OIE u malim projektima i zajednicama obnovljive energije - članak 43. Uredbe o općem skupnom izuzeću.....	12
5.2.1	Dodjela potpore u obliku ugovora o tržišnoj premiji (Mjera 2).....	12
5.2.2	Dodjela potpore u obliku izravne zaštite cijene za mala postrojenja (Mjera 3)	13
6	DAVATELJ POTPORE	13
7	KORISNICI POTPORE	14
8	INSTRUMENT DRŽAVNE POTPORE	14
8.1	Oblik poticanja ugovorom o tržišnoj premiji.....	14
8.1.1	Ugovor o tržišnoj premiji	14
8.1.2	Isključenje od dodjele tržišne premije.....	15
8.2	Oblik poticanja izravnom zaštitom cijene.....	15
8.2.1	Ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom	15
8.2.2	Isključenje od dodjele ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom	16
8.3	Javni poziv i konkurentan javni natječaj za dodjelu tržišne premije i za poticanje zajamčenom otkupnom cijenom.....	16
8.4	Odluka o odabiru najpovoljnijih ponuditelja	16
9	PRIHVATLJIVI TROŠKOVI	17
10	KVOTE	17
11	PRORAČUN I TRAJANJE PROGRAMA	18
12	UČINAK POTICAJA	19
13	KUMULACIJA (ZBRAJANJE) POTPORA	19
14	PLAN EVALUACIJE	21
15	OBJAVLJIVANJE, INFORMACIJE I IZVJEŠĆIVANJE	21
16	STUPANJE NA SNAGU I PROVEDBA PROGRAMA	22
	PRILOG 1. Izračun tržišne premije	23
	PRILOG 2. Metodologija za izračun maksimalnih referentnih vrijednosti i maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena	24

1 PRAVNI TEMELJ

Temeljem članka 16. stavka 4. Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji („Narodne novine“ broj: 138/21, 83/23; dalje u tekstu: Zakon OIEiVUK), ministarstvo nadležno za energetiku dužno je izraditi program državnih potpora za sustav poticanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije (dalje u tekstu: OIEiVUK) sukladno pravilima o državnim potporama koja uređuju zaštitu okoliša i energije.

HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ENERGIJE d.o.o. (dalje u tekstu: HROTE) u svojstvu operatora tržišta energije je pravna osoba s javnim ovlastima koja obavlja djelatnost organiziranja tržišta električne energije i tržišta plina kao javnu uslugu te je zadužen za vođenje sustava poticanja proizvodnje električne energije iz OIEiVUK sukladno odredbama Zakona OIEiVUK.

U tom smislu, HROTE je zadužen za:

- provedbu javnog natječaja za dodjelu tržišne premije i javnog natječaja za poticanje zajamčenom otkupnom cijenom sukladno članku 30. stavku 1. točki 2. Zakona OIEiVUK i
- sklapanje ugovora o tržišnoj premiji i ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom temeljem odluke o odabiru najpovoljnijih ponuditelja, sukladno članku 30. stavku 1. točkama 3. i 4. Zakona OIEiVUK.

Sukladno članku 5. stavku 1. Uredbe o kvotama za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije („Narodne novine“, br. 57/20;) HROTE izrađuje, sukladno važećim pravilima o državnim potporama, programe državnih potpora za sustav proizvodnje električne energije iz OIEiVUK i dostavlja ih na odobrenje ministarstvu nadležnom za energetiku i Ministarstvu financija, te Europskoj komisiji (dalje: Komisija) za programe koje ona odobrava.

(A) EU zakonodavstvo:

1. Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. (Službeni list EU, L 187, 26.6.2014, str. 1–78; dalje u tekstu: Uredba 651/2014);
2. Uredba Komisije (EU) 2017/1084 od 14. lipnja 2017. o izmjeni Uredbe (EU) br. 651/2014 vezi s potporama za infrastrukture luka i zračnih luka, pragova za prijavu potpora za kulturu i očuvanje baštine i za potpore za sportsku i višenamjensku rekreativnu infrastrukturu te regionalnih operativnih programa potpora za najudaljenije regije i o izmjeni Uredbe (EU) br. 702/2014 u vezi s izračunavanjem prihvatljivih troškova (Tekst značajan za EGP) (Službeni list EU, L 156, 20.6.2017, str. 1–18);
3. Uredba Komisije (EU) 2020/972 od 2. srpnja 2020. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1407/2013 u pogledu njezina produljenja i o izmjeni Uredbe (EU) br. 651/2014 u pogledu njezina produljenja i odgovarajućih prilagodbi (Tekst značajan za EGP) (Službeni list EU, L 215, 7-7.2020. str. 3.);
4. Uredba Komisije (EU) 2021/1237 od 23. srpnja 2021. o izmjeni Uredbe (EU) br. 651/2014 o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (Tekst značajan za EGP) (Službeni list EU, L 270: str. 39. 29.7.2021.);
5. Uredba Komisije (EU) 2022/2473 od 14. prosinca 2022. o proglašenju određenih kategorija potpora poduzetnicima koji se bave proizvodnjom, preradom i stavljanjem na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (Službeni list Europske unije L 327/82, 21.12.2022.);

6. Uredba Komisije (EU) 2023/1315 od 23. lipnja 2023. o izmjeni Uredbe (EU) br. 651/2014 o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora i Uredbe (EU) 2022/2473 o proglašenju određenih kategorija potpora poduzetnicima koji se bave proizvodnjom, preradom i stavljanjem na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (Tekst značajan za EGP) (Službeni list EU, L 67, str. 1–90. 30.6.2023.);
7. Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetsom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (Tekst značajan za EGP) (Službeni list EU, L 328, 21.12.2018, s. 1–77);
8. Uredba (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije (preinaka) (Tekst značajan za EGP.) (Službeni list EU L 158, 14.6.2019, str. 54–124; dalje u tekstu: Uredba 2019/943);
9. Direktiva (EU) 2018/2001 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (preinaka) (Tekst značajan za EGP) (Službeni list EU, L 328 21.12.2018, str. 82; dalje u tekstu: Direktiva 2018/2001).

U daljnjem tekstu ovog Programa umjesto naziva Uredba 651/2014 i njenih izmjena i dopuna, navodit će se naziv: Uredba o općem skupnom izuzeću.

(B) Nacionalno zakonodavstvo

1. Strategija energetske razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu („Narodne novine“, broj 25/20) (dalje u tekstu: Strategija);
2. Integrirani nacionalni energetske i klimatske plan Republike Hrvatske za razdoblje od 2021. - 2030. (NECP), dostupno na poveznici: <https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fmingor.gov.hr%2FUserDocsImages%2FUPRAVA%2520ZA%2520ENERGETIKU%2FOstali%2520dokumenti%2FNECP%20HRV%20final%2030%2012%202020%2520UE.pdf>;
3. Zakon o energiji („Narodne novine“, broj 120/12, 14/14, 95/15, 102/15, 68/18);
4. Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji („Narodne novine“, br. 138/21, 83/23; ovdje: Zakon OIEiVUK);
5. Zakon o tržištu električne energije („Narodne novine“, br. 111/21, 83/23);
6. Zakon o državnim potporama („Narodne novine“, br. 47/14, 69/17; dalje u tekstu: ZDP);
7. Zakon o porezu na dobit („Narodne novine“, br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 114/22, 114/23).

Podzakonski akti

1. Uredba o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije („Narodne novine“, br. 70/2023; dalje u tekstu: Uredba o poticanju);
2. Uredba o kvotama za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije („Narodne novine“, br. 57/20; dalje u tekstu: Uredba o kvotama);
3. Uredba o udjelu u neto isporučenoj električnoj energiji povlaštenih proizvođača koji su opskrbljivači električne energije dužni preuzeti od operatora tržišta električne energije za 2024. godinu („Narodne novine“, br. 158/23, dalje u tekstu: Uredba o udjelu);
4. Uredba o korištenju obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije („Narodne novine“, br. 28/23);
5. Odluka o naknadi za obnovljive izvore energije i visokoučinkovitu kogeneraciju („Narodne novine“, br. 31/23, 24/24);

6. Uredba o kriterijima za provođenje javnog natječaja za izdavanje energetskeg odobrenja i uvjetima izdavanja energetskeg odobrenja („Narodne novine“, broj 70/2023);
7. Pravilnik o dostavi prijedloga državnih potpora, podataka o državnim potporama i potporama male vrijednosti te registru državnih potpora i potpora male vrijednosti („Narodne novine“, broj 125/2017; dalje: Pravilnik o dostavi).

2 DEFINICIJE

1. *CROPEX* – hrvatska burza električne energije;
2. *EKO bilančna grupa ili EKOBG* – proizvođači električne energije i druge osobe koje obavljaju djelatnost proizvodnje električne energije, a koje imaju pravo na poticajnu cijenu sukladno sklopljenim ugovorima o otkupu električne energije temeljem Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“, br. 33/07; dalje u tekstu Tarifni sustav iz 2007.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“ br. 63/12, 121/12 i 144/12; dalje u tekstu: Tarifni sustav iz 2012.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“ br. 133/13, 151/13, 20/14 i 107/14; dalje u tekstu; Tarifni sustav iz 2013.) i Uredbe o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija („Narodne novine“ br. 116/18 i 60/20; dalje u tekstu Uredba o poticanju iz 2018.) te pravo na zajamčenu otkupnu cijenu temeljem ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom iz članka 26. Zakona OIEiVUK, učlanjuju se u EKO bilančnu grupu sukladno odredbama istoga Zakona te propisima i aktima kojima se uređuje tržište električne energije, samo za proizvodno postrojenje odnosno proizvodnu jedinicu za koju ostvaruju pravo na poticaje temeljem navedenih ugovora, sukladno članku 59. Zakona OIEiVUK;
3. *instalirana snaga proizvodnog postrojenja* – zbroj instaliranih snaga svih proizvodnih jedinica u proizvodnom postrojenju;
4. *instalirana snaga proizvodne jedinice* – zbroj nazivnih snaga svih generatora koji čine proizvodnu jedinicu, osim u slučaju sunčanih elektrana temeljenih na sustavima fotonaponskih modula kod kojih je instalirana snaga zbroj nazivnih snaga svih izmjenjivača preko kojih se fotonaponski moduli priključuju na mrežu. U slučaju generatora koji se na mrežu priključuje preko invertera, nazivna snaga generatora podrazumijeva ukupnu nazivnu snagu sklopa generator-inverter. Instalirana snaga proizvodne jedinice izražava se u kW ili MW;
5. *isporučena električna energija* – količina električne energije koju je proizvodno postrojenje ili proizvodna jedinica predala u elektroenergetsku mrežu u obračunskom mjernom intervalu, evidentirana na pojedinom obračunskom mjernom mjestu;
6. *konkurentan natječajni postupak za dodjelu tržišne premije odnosno za dodjelu zajamčene otkupne cijene* (dalje u tekstu: natječajni postupak) – nediskriminirajući postupak prikupljanja ponuda kojim se predviđa sudjelovanje dostatnog broja poduzetnika i kojim se potpore dodjeljuju bilo na temelju početne ponude koju je ponuditelj dostavio ili na temelju dražbovne cijene. Osim toga, proračun ili obujam povezan s natječajnim postupkom obvezujuće je ograničenje, tako da potporu ne mogu dobiti svi sudionici postupka¹;
7. *korisnik potpore* - svaka osoba koja obavljajući gospodarsku djelatnost sudjeluje u prometu roba i usluga, a prima državnu potporu temeljem ovog Programa bez obzira na njezin oblik i namjenu;
8. *Hrvatska energetska regulatorna agencija (u daljnjem tekstu: Agencija)* – neovisni regulator energetskeg djelatnosti osnovan posebnim zakonom i s ovlastima propisanim Zakonom OIEiVUK i zakonom kojim se uređuje obavljanje energetskeg djelatnosti;

---

¹ HROTE će za pojedine grupe tehnologija tražiti minimalno 3 valjane ponude, osim za tehnologije za koje postoji vrlo ograničen broj potencijalnih ponuditelja, spremnih za prijavu na javni natječaj.

9. *maksimalna zajamčena otkupna cijena* - cijena koja se određuje kao iznos u EUR/MWh koji odgovara proizvodnim troškovima (PT) električne energije po jedinici proizvodnje električne energije referentnog postrojenja iz pojedine grupe proizvodnog postrojenja čija se izgradnja potiče ugovorom o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom;
10. *maksimalna referentna vrijednost* – vrijednost koja se određuje kao iznos u EUR/MWh koji odgovara proizvodnim troškovima (PT) električne energije po jedinici proizvodnje električne energije referentnog postrojenja iz pojedine grupe proizvodnih postrojenja čija se izgradnja potiče ugovorom o tržišnoj premiji;
11. *mala i srednja poduzeća* (dalje u tekstu: MSP) – poduzeća koja ispunjavaju uvjete utvrđene u Prilogu I. Uredbe o općem skupnom izuzeću;
12. *mala postrojenja* –kapacitet ispod primjenjivog praga iz članka 5. stavka 2. točke (b) ili članka 5. stavka 4. Uredbe (EU) 2019/943²;
13. *neto isporučena električna energija* – razlika ukupno isporučene električne energije i ukupno preuzete električne energije proizvodnog postrojenja ili proizvodne jedinice, utvrđena u svakom obračunskom mjernom intervalu, za sva obračunska mjerna mjesta zajedno;
14. *nositelj projekta* – fizička ili pravna osoba koja na temelju energetske odobrenja određenog propisom kojim se regulira tržište električne energije planira graditi i/ili gradi proizvodno postrojenje i/ili proizvodnu jedinicu i/ili vrši obnovu kapaciteta, a koja je upisana u Registar obnovljivih izvora energije i kogeneracije te povlaštenih proizvođača;
15. *energija iz obnovljivih izvora ili obnovljiva energija* (dalje u tekstu: OIE) – energija koju proizvode postrojenja koja upotrebljavaju samo obnovljive izvore energije te udio, energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije u hibridnim postrojenjima koja upotrebljavaju i konvencionalne izvore energije, izražen u kalorijskoj vrijednosti. Uključuje obnovljivu električnu energiju koja se upotrebljava za punjenje sustava za skladištenje, ali isključuje električnu energiju proizvedenu kao rezultat sustava za skladištenje;
16. *ugovor o tržišnoj premiji* – znači instrument kojim se kompenzira razlika između referentne vrijednosti električne energije iz ugovora i referentne tržišne cijene, pri čemu kompenzacija razlike podrazumijeva odgovornost obje ugovorne strane;
17. *uravnoteženje* – znači uravnoteženje kako je definirano u članku 2. točki 10. Uredbe (EU) 2019/943;
18. *operator tržišta električne energije* – pravna osoba s javnim ovlastima, koja je odgovorna za organiziranje tržišta električne energije, s pravima i dužnostima prema Zakonu OIEiVUK (ovdje: HROTE);
19. *obračunsko razdoblje* – vremensko razdoblje u trajanju od jednog mjeseca na koje se odnosi obračun;
20. *plan evaluacije* - dokument koji sadržava najmanje ove minimalne elemente: ciljeve programa potpore koji se vrednuje, pitanja evaluacije, pokazatelje rezultata, predviđenu metodologiju za provedbu evaluacije, zahtjeve u pogledu prikupljanja podataka, predloženi vremenski okvir evaluacije, uključujući dan podnošenja završnog izvješća o evaluaciji, opis neovisnog tijela koje provodi evaluaciju ili kriterije koji će se primjenjivati na njegov odabir i načine osiguravanja javnosti evaluacije;
21. *poduzeće* – svaki subjekt koji se bavi ekonomskom djelatnošću, bez obzira na njegov pravni oblik. To uključuje posebno samozaposlene osobe i obiteljske poduzetnike koji se bave obrtom ili drugim djelatnostima te partnerstva ili udruženja koja se redovno bave ekonomskom djelatnošću;
22. *poduzetnik* – svaki subjekt koji provodi aktivnost ekonomske naravi bez obzira na njegov pravni status odnosno je li osnovan u skladu s javnim ili privatnim pravom, na način financiranja te stječe li profit ili ne;

---

² Postrojenja za proizvodnju energije koja se služe OIE s instaliranim kapacitetom električne energije manjim od 400 kW i za postrojenja za proizvodnju energije stavljena u pogon od 1. siječnja 2026. stavak 2. točka (b) primjenjuje se samo na proizvodna postrojenja koja se služe obnovljivim izvorima energije s instaliranim kapacitetom električne energije manjim od 200 kW.

23. *poduzetnik u teškoćama* – onaj poduzetnik kod kojeg je nastupila najmanje jedna od sljedećih okolnosti:
- a. u slučaju društva s ograničenom odgovornošću (osim MSP-a koji postoji manje od tri godine ili, za potrebe prihvatljivosti za potpore za rizično financiranje, MSP-a koji ispunjava uvjet iz članka 21. stavka 3. točke (b) Uredbe o općem skupnom izuzeću i koji je primjeren za ulaganja u rizično financiranje na temelju dubinske analize koju je proveo odabrani financijski posrednik), ako je više od polovice njegova temeljnog vlasničkog kapitala izgubljeno zbog prenesenih gubitaka. To se događa kada se odbijanjem prenesenih gubitaka od pričuva (i svih drugih elemenata koji se općenito smatraju dijelom vlastitog kapitala društva) dobije negativan kumulativni iznos koji premašuje polovinu upisanog temeljnog kapitala. Za potrebe ove odredbe „društvo s ograničenom odgovornošću” odnosi se posebno na vrste društava navedene u Prilogu I. Direktivi 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća³, a „temeljni kapital” ovisno o slučaju obuhvaća sve premije na dionice;
  - b. u slučaju društva u kojem najmanje nekoliko njegovih članova snosi neograničenu odgovornost za dug društva (osim MSP-a koji postoji manje od tri godine ili, za potrebe prihvatljivosti za potpore za rizično financiranje, MSP-a koji ispunjava uvjet iz članka 21. stavka 3. točke (b) Uredbe o općem skupnom izuzeću i koji je primjeren za ulaganja u rizično financiranje na temelju dubinske analize koju je proveo odabrani financijski posrednik), ako je više od polovice njegova kapitala navedenog u financijskom izvještaju društva izgubljeno zbog prenesenih gubitaka. Za potrebe ove odredbe „društvo u kojem najmanje nekoliko članova snosi neograničenu odgovornost za dug društva” odnosi se posebno na vrste društva navedene u Prilogu II. Direktive Vijeća 2013/34/EU⁴;
  - c. ako se nad poduzetnikom provodi cjelokupni stečajni postupak ili on ispunjava kriterije u skladu s nacionalnim pravom da se nad njim provede cjelokupni stečajni postupak na zahtjev vjerovnika;
  - d. ako je poduzetnik primio potporu za sanaciju, a još nije nadoknadio zajam ili okončao jamstvo, ili je primio potporu za restrukturiranje, a još je podložan planu restrukturiranja;
  - e. U slučaju poduzetnika koji nije MSP, ako je tijekom zadnje dvije godine:
    - i. omjer knjigovodstvenog duga i kapitala poduzetnika bio veći od 7,5 i
    - ii. EBITDA koeficijent pokriva kamata poduzetnika bio je niži od 1,0;
24. *povlašteni proizvođač električne energije* – energetski subjekt i/ili druga pravna ili fizička osoba koja električnu energiju proizvodi iz obnovljivih izvora energije ili u pojedinačnom proizvodnom postrojenju istodobno proizvodi električnu i toplinsku energiju na visokoučinkovit način, koristi otpad ili obnovljive izvore energije na gospodarski primjeren način koji je usklađen sa zaštitom okoliša, a koja je stekla status povlaštenog proizvođača električne energije u skladu s odredbama Zakona OIEiVUK;
25. *preuzeta električna energija* – količina električne energije koju je proizvodno postrojenje ili proizvodna jedinica preuzela iz elektroenergetske mreže u obračunskom mjernom intervalu, evidentirana na pojedinom obračunskom mjernom mjestu;
26. *početak radova* - početak građevinskih radova povezanih s ulaganjem ili prva zakonski obvezujuća obveza za naručivanje opreme ili bilo koja druga obveza koja ulaganje čini neopozivim, ovisno o tome što nastupi prije. Kupnja zemljišta i pripremni radovi, primjerice ishođenje dozvola i provođenje studija izvedivosti, ne smatraju se početkom radova. U slučaju preuzimanja „početak radova” znači trenutak stjecanja imovine koja je izravno povezana sa stečenom poslovnom jedinicom;

³ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

⁴ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ. Tekst značajan za EGP OJ L 182, 29.6.2013, p. 19–76

27. *program potpore* – znači svaki akt na temelju kojeg se mogu, bez potrebe za daljnjim provedbenim mjerama, dodjeljivati pojedinačne potpore poduzetnicima koji su utvrđeni u aktu na općenit i apstraktan način;
28. *proizvodno postrojenje* – samostalno i tehnički cjelovito postrojenje za proizvodnju električne i/ili toplinske energije, a koje se može sastojati od više proizvodnih jedinica;
29. *proizvodna jedinica* – postrojenje za proizvodnju električne i/ili toplinske energije, koje je dio proizvodnog postrojenja te koje s drugim proizvodnim jedinicama može koristiti zajedničke dijelove proizvodnog postrojenja i zajedničku pripremu primarnog energenta, odnosno koristi isti izvor energije, pri čemu proizvodna jedinica proizvodi energiju neovisno o drugim proizvodnim jedinicama proizvodnog postrojenja;
30. *projekt* – projekt razvoja i gradnje proizvodnog postrojenja koji je upisan u Registar obnovljivih izvora energije i kogeneracije te povlaštenih proizvođača;
31. *priključna snaga* – najveća dopuštena vrijednost snage trajnog preuzimanja električne energije iz mreže i/ili najveća dopuštena vrijednost snage trajne predaje električne energije u mrežu, koja je korisniku mreže za obračunsko mjerno mjesto odobrena elektroenergetskom suglasnošću;
32. *ukupni srednji troškovi proizvodnje energije* - izračunati troškovi proizvodnje električne energije u točki spajanja na mrežu za punjenje ili mrežu električne energije. Taj izračun uključuje početni kapital, diskontnu stopu te troškove trajnog poslovanja, goriva i održavanja;
33. *vlastita potrošnja proizvodnog postrojenja* – sva potrošnja električne energije povezana s proizvodnjom električne energije, a uključuje potrošnju koja se koristi za potrebe rada proizvodnog postrojenja, opću potrošnju proizvodnog postrojenja, potrošnju električne energije povezanu s pripremom primarnog energenta ili upravljanjem izvorom energije te drugu potrošnju iza obračunskih mjernih mjesta proizvodnog postrojenja. Vlastita potrošnja proizvodnog postrojenja podmiruje se proizvodnjom iz proizvodnog postrojenja ili proizvodne jedinice ili se preuzima iz mreže preko obračunskih mjernih mjesta proizvodnog postrojenja ili proizvodne jedinice;
34. *zajednica obnovljive energije* – pravne osobe koje ispunjavaju sljedeće uvjete: koje su, u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom, utemeljene na otvorenom i dobrovoljnom sudjelovanju, neovisne i pod stvarnim nadzorom dioničara ili članova smještenih u blizini projekata energije iz obnovljivih izvora kojih je ta pravna osoba vlasnik ili ih ona razvija, čiji su dioničari ili članovi fizičke osobe, mala i srednja poduzeća ili jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave, te čija je prvotna svrha pružiti okolišnu, gospodarsku ili socijalnu korist zajednice za svoje dioničare ili članove ili za lokalna područja na kojima djeluje, a ne financijska dobit.

3 CILJ I NAMJENA

Cilj ovoga Programa je dodjela operativnih potpora za promicanje proizvodnje električne energije iz OIE, a koje su spojive s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (dalje u tekstu: Ugovor) u cilju olakšanja razvoja gospodarskih djelatnosti na način kojim se poboljšava zaštita okoliša i djelatnosti u energetskom sektoru koje su uređene Ugovorom. Europski zeleni plan svrstan je među glavne političke prioritete u cilju preobrazbe Unije u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom u kojem 2050. godine neće biti neto emisija stakleničkih plinova, te u kojem gospodarski rast neće biti povezan s neodrživom uporabom resursa.

Komunikacijom o europskom zelenom planu iz 2019. godine⁵ utvrđen je cilj zaustavljanja neto emisija stakleničkih plinova do 2050. godine, kako bi se pobrinuli da naše gospodarstvo i društvo krenu pravednim, zelenim i prosperitetnim putem prema postizanju klimatske neutralnosti do 2050. godine. Komisija je pri tom predložila i smanjenje neto emisija

---

⁵ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Europski zeleni plan”, COM(2019) 640 final

stakleničkih plinova za najmanje 55 % do 2030. godine (Europski zakon o klimi)⁶. Paketom zakonodavnih prijedloga „Spremni za 55%” podupire se ostvarivanje tih ciljeva, a Unija se usmjerava na put prema klimatskoj neutralnosti do 2050. godine.

Prema tome, državne potpore za zaštitu okoliša bitne su da bi Republika Hrvatska uopće mogla ostvariti ciljeve politike iz Zelenog plana. Naime, ostvarivanje ciljeva klimatske neutralnosti, prilagodbe klimatskim promjenama, učinkovite uporabe resursa i energije i načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu”, načelo kružnosti, nulte stope onečišćenja i oporavka bioraznolikosti kao i praćenje te zelene tranzicije, trebaju odgovarajuću potporu i ulaganja, među ostalim i u OIE. S obzirom na količinu potrebnih ulaganja mora se mobilizirati i privatni sektor te javna sredstva na troškovno učinkovit način, a što pozitivno utječe na sve sektore. Državna intervencija je potrebna kako bi se olakšao razvoj određenih gospodarskih djelatnosti koje se ili uopće ne bi razvijale ili se ne bi razvijale istom brzinom odnosno pod istim uvjetima da nema potpore. Intervencijom se tako pridonosi pametnom održivom razvoju.

U smislu zaštite okoliša, vanjski učinci na okoliš, nepotpune informacije i poteškoće u koordinaciji znače da sudionici na tržištu pri donošenju odluka o potrošnji, ulaganju i proizvodnji možda neće u cijelosti uzeti u obzir troškove i koristi gospodarske djelatnosti, unatoč regulatornim intervencijama. Ti tržišni nedostaci, tj. situacije u kojima nije vjerojatno da će tržišta, ako se prepuste samima sebi, proizvesti učinkovite rezultate, neće dovesti do optimalne dobrobiti potrošača i društva u cjelini, što rezultira nedostatnom razinom zaštite okoliša povezanom s obavljanjem gospodarske djelatnosti bez državne potpore.

Konkretno, potpore iz ovoga Programa usmjerene su na tržišni nedostatak vezan uz negativne vanjske učinke stvaranjem poticaja za povećanja udjela OIE u ukupnoj proizvodnji energije, kao i povećanju energetske učinkovitosti. Razvoj tehnologije iskorištavanja OIE, zajedno s rastom cijena fosilnih goriva dodatno je ubrzao potrebu za što bržom implementacijom OIE u posljednjih nekoliko godina, što se potiče u svim zemljama Unije, a sve u cilju ostvarivanja ciljeva predviđenih Strategijom.

Unatoč jasnim prednostima proizvodnje električne energije iz OIE, a s obzirom na starije i tehnološki zrelije tehnologije proizvodnje energije iz konvencionalnih izvora poput termoelektrana i velikih hidroelektrana, potrebno je stvoriti ravnopravne tržišne uvjete za tehnologije koje za pogon iskorištavaju OIE. U tu svrhu potrebna je određena razina poticaja kako bi OIE bili konkurentni na tržištu energije. Ispravan oblik i razina podrške za takva postrojenja neophodni su za uspješan razvoj projekata, što u ovom slučaju ima širi multiplikativni učinak na gospodarstvo, poput otvaranja novih radnih mjesta, gospodarskog rasta i ravnomjernijeg gospodarskog razvoja lokalnih zajednica.

Istodobno, pri određivanju mjera poticanja, nužno je težiti prema cjenovnim i drugim tržišnim signalima koji će usmjeriti razvoj projekata OIE u željenom smjeru, odnosno učiniti projekte financijski atraktivnim za investitore, ali i financijski održivim za Republiku Hrvatsku koja potiče njihovu implementaciju. Drugim riječima, bez predmetnog sustava poticanja, ne bi bilo moguće povećati razinu zaštite okoliša u odnosu na razinu koju bi se ostvarila bez potpore. Uvođenjem sustava poticanja tržišnom premijom poboljšava se učinkovito funkcioniranje tržišta električne energije i ispravljaju tržišni nedostaci u pogledu povećanja proizvodnje električne energije iz OIE.

Također, jedan od bitnijih ciljeva Programa je omogućavanje ispunjenja obveza iz Strategije, NECP-a i Zakona OIEiVUK. Strategija je odredila smjer razvoja energetskog sektora u RH prema smanjenju ovisnosti o uvozu energije, osiguravanju dugoročne održivosti energetskog sektora, postizanju pozitivnih makroekonomskih efekata investiranja u energetski sektor te usklađivanja s EU agendom dugoročnog razvoja (EU SET-plan 2050). Strategija između

---

⁶ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Povećanje klimatskih ambicija Europe za 2030. Ulaganje u klimatski neutralnu budućnost za dobrobit naših građana”, COM(2020) 562 final

ostalog predstavlja i doprinos RH u ublažavanju klimatskih promjena. Sama energetska tranzicija ne može se ostvariti izolirano, već je nužno nastaviti raditi na ciljevima globalnog smanjenja emisija CO₂ i drugih stakleničkih plinova i podupirati predanost EU u jedinstvenoj klimatskoj i energetskej politici. RH je trenutno iznad prosjeka EU u ostvarenju ciljeva po pitanju udjela OIE u bruto neposrednoj potrošnji energije, kao i emisijama CO₂ po stanovniku. Svakako, dodatni cilj je i promicanje energetske učinkovitosti u skladu sa Direktivom 2012/27/EU⁷.

Ekonomska isplativost korištenja OIE uključuje i koristi za cijelu zajednicu, prvenstveno kroz smanjenje emisija stakleničkih plinova. Upravo zato se RH odlučila za provedbu natječajnog postupka podijelnog na različite tehnologije postrojenja, sve u cilju dobivanja financijske potpore za pojedine tehnologije, a ne provedbu jedinstvenog natječaja uz princip neutralnosti. Razlozi tome su prvenstveno postizanje diversifikacije proizvodnje i održavanje stabilnosti elektroenergetskog sustava.

4 PODRUČJE PRIMJENE

Ovaj Program primjenjuje se samo na potpore za zaštitu okoliša koje imaju učinak poticaja, odnosno samo ako je prijava na konkurentni javni natječaj podnesena prije početka radova na izgradnji postrojenja za proizvodnju električne energije iz OIE. Potpore iz ovog Programa sukladne su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora te su kao takve izuzete od prijave Komisiji na ocjenu iz članka 108. stavka 3. Ugovora, jer su predviđene sukladno Poglavlju I i odredbama članaka 42. i 43. Uredbe o općem skupnom izuzeću.

Državna potpora iz Programa daje prednost povlaštenim proizvođačima električne energije u odnosu na proizvođače takve energije iz fosilnih izvora (ugljen, plin). Međutim, na taj način pozitivan učinak očituje se u tome što se time postiže cilj u svezi povećanja proizvodnje električne energije iz OIE i povećavaju se standardi u zaštiti okoliša. Također, konkurentnim natječajnim postupkom omogućava se da visina potpore bude razmjerna i ograničena na dodatne troškove, dok se njome istodobno ispravlja tržišni nedostatak koji se rješava ovom mjerom.

Potpore iz ovog Programa ne mogu se dodijeliti za inovacijske i demonstracijske projekte, kao niti za kategoriju kupaca s vlastitom proizvodnjom odnosno korisnika postrojenja za samoopskrbu.

Ovaj Program ne primjenjuje se na:

- a. potpore za djelatnosti povezane s izvozom u treće zemlje ili države članice, to jest potpore izravno povezane s izvezenim količinama, uspostavom i radom distribucijske mreže ili ostalim tekućim troškovima povezanim s izvoznom djelatnošću;
- b. potpore uvjetovane time da se prednost daje uporabi domaće robe u odnosu na uvezenu robu;
- c. potpore koje se dodjeljuju u sektoru ribarstva i akvakulture u okviru područja primjene Uredbe (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća;
- d. potpore koje se dodjeljuju u sektoru primarne poljoprivredne proizvodnje;
- e. potpore koje se dodjeljuju u sektoru prerade i stavljanja na tržište poljoprivrednih proizvoda;
- f. potpore namijenjene za proizvodnju nuklearne energije;
- g. potpore za zatvaranje nekonkurentnih rudnika ugljena, kako su obuhvaćene Odlukom Vijeća 2010/787/EU;
- h. kategorije regionalnih potpora kako je navedeno u članku 13. Uredbe o općem skupnom izuzeću;

⁷ Članak 1. stavak 1. točka c) Uredbe o općem skupnom izuzeću. Sve preostale potpore iz članka 1. a) – b) i d)-p) Uredbe o općem skupnom izuzeću, isključene su iz Programa.

- i. poduzetnike koji podliježu neizvršenom nalogu za povrat sredstava na temelju prethodne odluke Komisije kojom se potpora, što ju je dodijelila RH, ocjenjuje nezakonitom i ne spojivom s unutarnjim tržištem;
- j. jednokratne potpore u korist poduzetnika iz prethodne točke i) ovog Programa;
- k. potpore poduzetnicima u teškoćama;
- l. na potpore koje same po sebi, s obzirom na uvjete koji su s njima povezani ili s obzirom na način financiranja, podrazumijevaju neizbježnu povredu prava Unije, a posebno:
  - (i) na mjere potpore za koje dodjela potpore ovisi o obvezi korisnika da ima poslovni nastan u RH ili da većina njegovih poslovnih jedinica ima poslovni nastan u RH. Međutim, zahtjev da ima poslovnu jedinicu ili podružnicu u državi članici koja dodjeljuje potporu u trenutku plaćanja potpore dopušten je;
  - (ii) na mjere potpore za koje dodjela potpore ovisi o obvezi korisnika da upotrebljava robu proizvedenu ili usluge pružene na državnom području
  - (iii) na mjere potpore kojima se korisnicima ograničava mogućnost uporabe rezultata istraživanja, razvoja i inovacija u ostalim državama članicama.

S obzirom na to da planirani prosječni godišnji iznos proračunskih sredstava za dodjelu državne potpore iz ovoga Programa premašuje iznos od 150 milijuna EUR, HROTE će dostaviti Komisiji na procjenu relevantan plan evaluacije u roku od 20 radnih dana od stupanja na snagu ovog Programa. Nakon procjene plana evaluacije, Komisija može odlučiti da se ovaj Program nastavlja dalje primjenjivati.

Potpore su spojive s unutrašnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora jer su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 42. i 43. Uredbe o općem skupnom izuzeću i u Poglavlju I te Uredbe.

5 KATEGORIJA DRŽAVNIH POTPORA

Državne potpore sadržane u Programu odnose se na potpore za zaštitu okoliša:

- operativne potpore za promicanje proizvodnje električne energije iz OIE temeljem članka 42. Uredbe o općem skupnom izuzeću,
- operativne potpore za promicanje energije iz obnovljivih izvora u malim projektima i zajednicama obnovljive energije temeljem članka 43. Uredbe o općem skupnom izuzeću

5.1 Operativne potpore za promicanje proizvodnje električne energije iz OIE - članak 42. Uredbe o općem skupnom izuzeću (Mjera 1)

Potpore se dodjeljuju u konkurentnom natječajnom postupku koji, uz uvjete utvrđene u članku 2. točki 38. Uredbe o općem skupnom izuzeću, ispunjava sve sljedeće uvjete:

- a. dodjela potpore temelji se na objektivnim, jasnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima prihvatljivosti i odabira, utvrđenima *ex ante* i objavljenima najmanje šest tjedana prije isteka roka za podnošenje prijave na javni natječaj, kako bi se omogućilo učinkovito tržišno natjecanje
- b. tijekom provedbe programa, u slučaju natječajnog postupka u kojem svi ponuditelji primaju potporu, oblik navedenog postupka ispravlja se kako bi se u kasnijim natječajnim postupcima ponovno uspostavilo učinkovito tržišno natjecanje, na primjer smanjenjem proračuna ili obujma;
- c. isključuju se *ex post* prilagodbe ishoda natječajnog postupka (kao što su naknadni pregovori o rezultatima postupka ili određivanje omjera);
- d. najmanje 70 % ukupnih kriterija za odabir koji se upotrebljavaju za rangiranje ponuda i, u konačnici, za dodjelu potpore u konkurentnom natječajnom postupku utvrđuju se kao potpora po jedinici proizvodnje električne energije.

Natječajni postupak otvoren je za sve nositelje projekata električne energije iz obnovljivih izvora na nediskriminirajućoj osnovi.

Natječajni postupak ograničen je na posebne tehnologije, sukladno članku 42. stavku 3. točki d) i e) Uredbe o općem skupnom izuzeću:

- a. radi postizanja diversifikacije nužne da bi se izbjeglo pogoršavanje poteškoća povezanih sa stabilnošću mreže;
- b. jer se očekuje da će selektivnost dovesti do nižih troškova postizanja zaštite okoliša (na primjer smanjenjem troškova integracije sustava zahvaljujući diversifikaciji, među ostalim u različite obnovljive izvore energije, koja bi mogla uključivati i upravljanje potrošnjom i/ili skladištenje) i/ili dovesti do manjeg narušavanja tržišnog natjecanja. Primjerice, selektivnost je potrebno uvesti kako bi se smanjili negativni tržišni učinci do kojih bi mogla dovesti koncentracija jedne tehnologije u tehnološki neutralnim natječajnim postupcima, kao što je smanjenje tržišnih cijena zbog istovremenog rada elektrana iste tehnologije („kanibalizacija“), a što bi u konačnici moglo dovesti do znatnog povećanja troškova zaštite okoliša.

HROTE provodi detaljnu procjenu primjenjivosti naprijed navedenih uvjeta i o njima obavještava Komisiju na način opisan u članku 11. stavku 1. točki (a) Uredbe o općem skupnom izuzeću, sukladno članku 42. stavku 3. Uredbe o općem skupnom izuzeću.

Potpore se dodjeljuju u obliku ugovora o tržišnoj premiji⁸ pri čemu proizvođači električnu energiju prodaju izravno na tržištu sukladno članku 42. stavku 5. Uredbe o općem skupnom izuzeću. U konkretnom slučaju, potpora za Mjeru 1 može se dodijeliti za postrojenja čija instalirana snaga iznosi više od 1 MW.

Korisnici potpora podliježu standardnoj odgovornosti za odstupanje⁹. Korisnici mogu eksternalizirati odgovornosti za odstupanja drugim poduzetnicima, kao što su agregatori¹⁰. Nadalje, potpore se ne isplaćuju ni za jedno razdoblje u kojem su cijene negativne¹¹. Kako bi se izbjegla dvosmislenost, to se primjenjuje od trenutka kada cijene postanu negativne, sukladno članku 42. stavku 6. Uredbe o općem skupnom izuzeću.

Potpore se dodjeljuju samo tijekom trajanja projekta, sukladno članku 42. stavku 11. Uredbe o općem skupnom izuzeću.

5.2 Operativne potpore za promicanje energije iz OIE u malim projektima i zajednicama obnovljive energije - članak 43. Uredbe o općem skupnom izuzeću

5.2.1 Dodjela potpore u obliku ugovora o tržišnoj premiji (Mjera 2)

U okviru ovog Programa, mali projekti definirani za potrebe dodjele potpore sukladno uvjetima iz članka 43. stavka 2. točke (i), (vi) i (vii) i stavka 2.a. Uredbe o općem skupnom izuzeću, odnose se na projekte:

- a. za proizvodnju električne energije – projekti instalirane snage veće od 200 kW do uključivo 1 MW;
- b. za projekte u stopostotnom vlasništvu MSP-ova – projekti instalirane snage veće od 200 kW do uključivo 6 MW;

⁸ Sustav poticanja tržišnom premijom sukladno članku 21. i 23. Zakona OIEiVUK

⁹ Članak 46. ZOTEE

¹⁰ Članak 23. ZOTEE

¹¹ Ako je vrijednost tržišne premije negativna, tržišna premija je jednaka 0

- c. za projekte u stopostotnom vlasništvu mikropoduzeća ili malih poduzeća za proizvodnju energije iz vjetra – projekti instalirane snage veće od 200 kW do uključivo 18 MW.

Potpore zajednicama obnovljive energije u okviru ovoga Programa dodjeljivat će se samo za projekte instalirane snage do uključivo 6 MW iz svih obnovljivih izvora osim energije vjetra, za koju će se potpore dodjeljivati postrojenjima instalirane snage do uključivo 18 MW.

Potpore je ograničena na minimum potreban za provedbu projekta kojima je dodijeljena potpora. Taj je uvjet ispunjen ako potpora odgovara neto dodatnim troškovima („manjak financijskih sredstava“) potrebnima za ostvarenje cilja mjere potpore, u usporedbi s protučinjeničnim scenarijem u kojem nema potpore.

Potpore se dodjeljuju samo tijekom trajanja projekta sukladno članku 43. stavku 6. Uredbe o općem skupnom izuzeću.

Potpore se dodjeljuju u obliku ugovora o tržišnoj premiji¹² pri čemu proizvođači električnu energiju prodaju izravno na tržištu sukladno članku 43. stavku 7. Uredbe o općem skupnom izuzeću.

Korisnici potpora podliježu standardnoj odgovornosti za odstupanje¹³. Korisnici mogu eksternalizirati odgovornosti za odstupanja drugim poduzetnicima, kao što su agregatori¹⁴. Nadalje, potpore se ne isplaćuju ni za jedno razdoblje u kojem su cijene negativne¹⁵. Kako bi se izbjegla dvosmislenost, to se primjenjuje od trenutka kada cijene postanu negativne, sukladno članku 43. stavku 8. Uredbe o općem skupnom izuzeću.

5.2.2 Dodjela potpore u obliku izravne zaštite cijene za mala postrojenja (Mjera 3)

Mala postrojenja za proizvodnju obnovljive električne energije poticat će se u obliku izravne zaštite cijena koja pokriva sve troškove rada i izuzeća od obveze da prodaju proizvedenu električnu energiju na tržištu, u skladu s člankom 4. stavkom 3. Direktive (EU) 2018/2001. Projekti će se smatrati prihvatljivima ako je njihov kapacitet ispod primjenjivog praga iz članka 5. stavka 2. točke (b) ili članka 5. stavka 4. Uredbe (EU) 2019/943 te će se Mjera 3 ovog Programa primjenjivati isključivo na projekte instalirane snage od 50 kW do 200 kW.

Izravna zaštita cijene iz članka 43. stavka 9. Uredbe o općem skupnom izuzeću se primjenjuje kroz ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom¹⁶.

Korisnici potpora u obliku izravne zaštite cijena učlanjuju se u EKO bilančnu grupu koju vodi HROTE¹⁷.

6 DAVATELJ POTPORE

HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ENERGIJE d.o.o. za organiziranje tržišta električne energije i plina sa sjedištem u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 284, MBS: 080517130, OIB: 75801633608.

HROTE kao trgovačko društvo s javnopravnim ovlastima, čiji je osnivač Republika Hrvatska, obavlja djelatnosti organizacije tržišta električne energije na čitavom području Republike Hrvatske sukladno odredbi članka 50. stavka 2. Zakona o tržištu električne energije.

¹² Sustav poticanja tržišnom premijom sukladno članku 21. i 23. Zakona OIEiVUK

¹³ Članak 46. ZOTEE

¹⁴ Članak 23. ZOTEE

¹⁵ Ako je vrijednost tržišne premije negativna, tržišna premija je jednaka 0

¹⁶ Sustav poticanja zajamčenom otkupnom cijenom sukladno članku 24. i 26. Zakona OIEiVUK

¹⁷ Članak 59. Zakon OIEiVUK

7 KORISNICI POTPORE

Korisnikom potpore prema ovom Programu može biti svaki poduzetnik ili fizička osoba koji kao nositelji projekata steknu status povlaštenog proizvođača električne energije iz OIE odnosno u slučaju jednostavne građevine koje imaju sklopljen ugovor o korištenju elektroenergetske mreže s operatorom distribucijskog sustava.

8 INSTRUMENT DRŽAVNE POTPORE

Instrument potpore ovog Programa je subvencija u obliku novčanog iznosa (poticaja) koji HROTE isplaćuje korisniku potpore temeljem ugovora iz poglavlja 8.1 i 8.2 ovog Programa¹⁸.

Potpore poticanjem ugovorom o tržišnoj premiji (Mjera 1 sukladno poglavlju 5.1 i Mjera 2 sukladno poglavlju 5.2.1 ovog Programa) je razlika između referentne vrijednosti definirane ugovorom i referentne tržišne cijene, po jedinici proizvodnje.

Potpore u obliku izravne zaštite cijene (Mjera 3 sukladno poglavlju 5.2.2 ovog Programa) je razlika između zajamčene otkupne cijene definirane ugovorom o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom i tržišne cijene električne energije, po jedinici proizvodnje.

U nastavku ovog poglavlja pobliže su pojašnjeni oblici poticanja ugovorom o tržišnoj premiji i poticanja ugovorom o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom.

8.1 Oblik poticanja ugovorom o tržišnoj premiji

Ugovor o tržišnoj premiji je instrument potpore koji daje korisniku pravo na plaćanje tržišne premije koja je jednaka razlici između referentne vrijednosti električne energije i referentne tržišne cijene, po jedinici proizvodnje. Tržišna premija je poticaj (potpora) odnosno novčani iznos koji HROTE isplaćuje povlaštenom proizvođaču električne energije za neto isporučenu električnu energiju iz proizvodnog postrojenja ili proizvodne jedinice u elektroenergetsku mrežu, sukladno odredbama Zakona OIEiVUK.

8.1.1 Ugovor o tržišnoj premiji

Temeljem odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja HROTE sklapa ugovor o tržišnoj premiji s nositeljem projekta. Uredbom o poticanju OIEiVUK propisani su obavezni elementi ugovora, a koji se odnose na rokove (za sklapanje ugovora, za stjecanje statusa povlaštenog proizvođača električne energije, ishodaenje dozvola i sl.), tehničke podatke postrojenja iz EES-a i iz Registra OIEKPP, visine referentne vrijednosti električne energije, ustupa tražbine, odredbe o korekciji referentne vrijednosti električne energije, sredstvima jamstva i uvjeta za raskid ugovora.

Referentna vrijednost električne energije nepromjenjiva je za vrijeme trajanja ugovora o tržišnoj premiji, osim za iznos godišnje korekcije cijene primjenom prosječnog godišnjeg indeksa potrošačkih cijena koji objavljuje Državni zavod za statistiku za prethodnu kalendarsku godinu. Prva korekcija referentne vrijednosti električne energije primjenjuje se u kalendarskoj godini koja slijedi godini u kojoj je sklopljen ugovor.

¹⁸ Članak 21. i 24. Zakona OIEiVUK

8.1.2 Isključenje od dodjele tržišne premije

Nositelj projekta koji ima važeći ugovor o otkupu električne energije sklopljen s HROTE-om temeljem Tarifnog sustava iz 2007., Tarifnog sustava iz 2012., Tarifnog sustava iz 2013. te koji ima važeći ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom ili važeći ugovor o tržišnoj premiji za proizvodno postrojenje, odnosno proizvodnu jedinicu za koje ostvaruje pravo na poticanje, nema pravo na poticaje u obliku tržišne premije za isto proizvodno postrojenje, odnosno proizvodnu jedinicu.

8.2 Oblik poticanja izravnom zaštitom cijene

Temeljem ovog Programa potpora u obliku izravne zaštite cijene dodjeljuje se kao operativna potpora za promicanje energije iz obnovljivih izvora¹⁹, iz obnovljivih izvora u malim projektima i zajednicama obnovljive energije temeljem članka 43. Uredbe o općem skupnom izuzeću za „mala“ proizvodna postrojenja i/ili proizvodne jedinice čija je instalirana snaga od 50 kW do 200 kW.

Izravna zaštita cijena provodi se kroz otkup električne energije zajamčenom otkupnom cijenom što predstavlja novčani iznos koji HROTE isplaćuje povlaštenom proizvođaču električne energije za neto isporučenu električnu energiju iz proizvodnog postrojenja ili proizvodne jedinice u elektroenergetsku mrežu temeljem ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom iz članka 26. Zakona OIEiVUK.

Ostvarivanje prava na sklapanje ugovora o otkupu zajamčenom otkupnom cijenom temelji se na odluci o odabiru najpovoljnijih ponuditelja na natječaju koji provodi HROTE sukladno članku 25. Zakona OIEiVUK.

Povlašteni proizvođač električne energije koji je sklopio predmetni ugovor prodaje neto isporučenu električnu energiju HROTE-u pod uvjetima utvrđenim ugovorom. Sustavom poticanja zajamčenom otkupnom cijenom potiče se izgradnja novih proizvodnih postrojenja i proizvodnih jedinica koje koriste OIE do ispunjenja kvote iz Uredbe o kvotama, a u skladu s raspoloživim prostornim resursima za tu namjenu sukladno dokumentima prostornog uređenja.

Pravo na sklapanje ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom ostvaruju nositelji projekata koji su izabrani kao najpovoljniji ponuditelji na javnom natječaju koji priprema i provodi HROTE javnim prikupljanjem ponuda u slučaju raspoloživosti kvota za poticanje. Na temelju provedenog javnog natječaja HROTE donosi odluku o odabiru najpovoljnijih ponuditelja, koja se objavljuje na mrežnim stranicama HROTE-a.

8.2.1 Ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom

Temeljem odluke o odabiru najpovoljnijih ponuditelja HROTE sklapa ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom s nositeljem projekta po otkupnoj cijeni koju je nositelj projekta ostvario na javnom natječaju. Otkupna cijena nepromjenljiva je za vrijeme trajanja ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom, osim za iznos godišnje korekcije cijene primjenom prosječnog godišnjeg indeksa potrošačkih cijena koji objavljuje Državni zavod za statistiku za prethodnu kalendarsku godinu. Prva korekcija visine zajamčene otkupne cijene primjenjuje se u kalendarskoj godini koja slijedi godini u kojoj je sklopljen ugovor.

Ugovorom o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom utvrđuje se otkupna cijena za pojedino proizvodno postrojenje odnosno proizvodnu jedinicu, koja proizlazi iz

---

¹⁹ Potpora se odnosi isključivo za proizvodnju električne energije iz OIE.

natječajnog postupka. Zajamčena otkupna cijena u obračunskom razdoblju isplaćuje se za neto isporučenu električnu energiju.

Za vrijeme trajanja pokusnog rada, HROTE isplaćuje nositelju projekta 50% iznosa zajamčene otkupne cijene utvrđene ugovorom o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom nakon što isporuči električnu energiju (po ulasku u trajni pogon)²⁰.

Ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom se raskida ako nositelj projekta izgubi status povlaštenog proizvođača električne energije za proizvodno postrojenje ili proizvodnu jedinicu za koje je sklopljen ugovor o otkupu električne energije zajamčenom cijenom.

8.2.2 Isključenje od dodjele ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom

Nositelj projekta koji ima važeći ugovor o otkupu električne energije sklopljen s HROTE-om temeljem Tarifnog sustava iz 2007., Tarifnog sustava iz 2012., Tarifnog sustava iz 2013. te koji ima važeći ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom ili važeći ugovor o tržišnoj premiji za proizvodno postrojenje, odnosno proizvodnu jedinicu za koje ostvaruje pravo na poticanje, nema pravo na poticaje u obliku zajamčene otkupne cijene za isto proizvodno postrojenje, odnosno proizvodnu jedinicu.

8.3 Javni poziv i konkurentan javni natječaj za dodjelu tržišne premije i za poticanje zajamčenom otkupnom cijenom

HROTE objavljuje javni poziv za prikupljanje ponuda u kojem se navode svi potrebni uvjeti za sudjelovanje na konkurentnom javnom natječaju²¹, uključujući maksimalne referentne vrijednosti ili maksimalne zajamčene otkupne cijene do kojih potencijalni ponuditelji mogu dostavljati svoje ponude, koji će biti objavljeni minimalno šest tjedana prije isteka roka za podnošenje ponuda.

Po isteku javnog poziva HROTE provodi javni natječaj za dodjelu potpora iz točke 5.1. i 5.2. ovog Programa prikupljanjem ponuda u okviru raspoloživih kvota za poticanje²².

Pravo sudjelovanja na natječaju, u skladu s uvjetima utvrđenim u javnom pozivu, ima nositelj projekta za izgradnju novog proizvodnog postrojenja odnosno proizvodne jedinice, dostavom ponude u skladu s odredbama i uvjetima propisanim Uredbom o poticanju, važećom u trenutku objave javnog natječaja.

Nositelji projekta na javnom natječaju sudjeluju dostavom ponude koja uključuje ispunjeni obrazac i ostalu dokumentaciju propisanu Uredbom o poticanju. Nositelj projekta može poslati samo jednu ponudu za pojedino proizvodno postrojenje ili proizvodnu jedinicu.

8.4 Odluka o odabiru najpovoljnijih ponuditelja

Pravo na sklapanje ugovora o tržišnoj premiji odnosno ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom ostvaruju nositelji projekata koji su izabrani kao najpovoljniji ponuditelji na javnom natječaju. Na temelju provedenog javnog natječaja HROTE donosi odluku o odabiru najpovoljnijih ponuditelja, koja se objavljuje na njegovim mrežnim stranicama.

²⁰ Članak 26. stavak 9. Zakona OIEiVUK

²¹ Članak 5. Uredbe o poticanju

²² Članak 4. Uredbe o poticanju

Odluka o odabiru je upravni akt koji osobito sadrži obrazloženje razloga za odabir najpovoljnijih ponuditelja odnosno obrazloženje razloga zbog kojih nisu odabrane pojedine ponude te druge odgovarajuće podatke. Protiv odluke nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske. Rok za podnošenje tužbe počinje teći istekom roka od osam dana od dana javne objave odluke. Odluka u upravnom sporu donijet će se u roku od 30 dana od dana podnošenja uredne tužbe. Informacija o objavi odluke dostavlja se Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

9 PRIHVATLJIVI TROŠKOVI

Sukladno odredbama članka 7. Uredbe o općem skupnom izuzeću, za izračun intenziteta potpore i prihvatljivih troškova, svi iznosi koji se upotrebljavaju trebaju biti iznosi prije odbitka poreza ili drugih naknada. Porez na dodanu vrijednost (PDV) koji se naplaćuje na prihvatljive troškove ili izdatke, a koji se može vratiti u skladu s primjenjivim nacionalnim poreznim pravom ne uzima se u obzir za izračun intenziteta potpore i prihvatljivih troškova.

Potpore iz Programa isplaćuju se u budućnosti i u više obroka (12 godina od početka trajnog pogona postrojenja ili od dana stjecanja statusa povlaštenog proizvođača električne energije) te se diskontiraju na njihovu vrijednost u trenutku dodjele. Kamatna stopa koja se primjenjuje pri diskontiranju je diskontna stopa koja se primjenjuje u trenutku dodjele potpore.

Metodologija za izračun maksimalnih referentnih vrijednosti i maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena sadržana je u Prilogu 2. ovog programa²³.

10 KVOTE

Ukupna kvota svih grupa proizvodnih postrojenja za poticanje proizvodnje električne energije iz OIE i VUK iznosi 2.265.000 kW, sukladno Uredbi o kvotama, dok se za potrebe provedbe ovoga Programa uzima u obzir ukupno 658,25 MW (658.250,00 kW) ukupne kvote za koju će se provesti javni natječaji. U niže navedenim tablicama prikazane su strukture kvota za svaku grupu proizvodnih postrojenja ovisno o veličini proizvodnog postrojenja (temeljem članka 42. i 43. Uredbe o općem skupnom izuzeću) i kvote za poticanje zajamčenom otkupnom cijenom (temeljem članka 43. Uredbe o općem skupnom izuzeću), preliminarno određeni iznosi maksimalnih referentnih vrijednosti i iznos maksimalne zajamčene otkupne cijene u EUR/MWh, procjena ukupno proizvedene energije za kvote u GWh i procjena ukupno planiranog iznosa potpore kroz ugovorno razdoblje u milijunima EUR²⁴.

Tablica 1., 2. i 3. Kvote, planirane referentne cijene i maksimalne zajamčene cijene za provedbu javnih natječaja

Mjera 1: Tržišna premija za postrojenja instalirane snage veće od 1 MW					
	Korišteni ekvivalentni sati rada proizvodnog postrojenja (FLH)	Planirana referentna vrijednost za izračun potpore, EUR/MWh	Kvota (MW)	Procjena ukupno proizvedene energije za kvotu, GWh	Procjena državne potpore za cijelu kvotu, mil. EUR
Vjetroelektrane	2800	75,27	60	167	42,2
Sunčane elektrane	1400	67,05	350	490	84,3
Hidroelektrane do uključivo 10 MW	3500	158,30	7,25	25	26,5
Ukupno			417,25	683	153,0

²³ Članak 27. Uredbe o poticanju: Metodologija za izračun maksimalnih referentnih vrijednosti i maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena i članak 30. Uredbe o poticanju: Ulazni parametri za izračun

²⁴ Izračun na dan 6. veljače 2024.

Mjera 2: Tržišna premija za:					
<ul style="list-style-type: none"> • postrojenja instalirane snage veće od 200 kW do uključivo 1 MW, • postrojenja instalirane snage veće od 200 kW do uključivo 6 MW, ako su projekti u stopostotnom vlasništvu malih i srednjih poduzeća ili zajednica obnovljive energije, te • vjetroelektrane instalirane snage veće od 200 kW do uključivo 18 MW, ako su projekti u stopostotnom vlasništvu mikro ili malih poduzeća ili zajednica obnovljive energije. 					
	Korišteni ekvivalentni sati rada proizvodnog postrojenja (FLH)	Planirana referentna vrijednost za izračun potpore, EUR/MWh	Kvota (MW)	Procjena ukupno proizvedene energije za kvotu, GWh	Procjena državne potpore za cijelu kvotu, mil. EUR
Vjetroelektrane	2800	75,27	90	251	63,4
Sunčane elektrane	1300	82,04	100	129	40,8
Ukupno			190	380	104,2

Mjera 3: Zajamčena otkupna cijena za postrojenja instalirane snage od 50 kW do uključivo 200 kW					
	Korišteni ekvivalentni sati rada proizvodnog postrojenja (FLH)	Planirana referentna vrijednost za izračun potpore, EUR/MWh	Kvota (MW)	Procjena ukupno proizvedene energije za kvotu, GWh	Procjena državne potpore za cijelu kvotu, mil. EUR
Sunčane elektrane	1300	90,99	50	63	25,1
Hidroelektrane	3500	179,66	1	3,5	4,5
Ukupno			51	66,5	29,6

Podaci o planiranim referentnim vrijednostima za izračun potpore bazirani su na ulaznim parametrima određenim krajem 2023. godine te će se za potrebe provedbe javnih natječaja revidirati u skladu s tada relevantnim i dostupnim parametrima, kao i tržišnim kretanjima.

11 PRORAČUN I TRAJANJE PROGRAMA

Ukupno planirana sredstva potpore po ovom Programu iznose 286,8 milijuna EUR, i to:

- 153,0 milijuna EUR za Mjeru 1 prema članku 42. Uredbe o općem skupnom izuzeću,
- 104,2 milijuna EUR za Mjeru 2 prema članku 43. Uredbe o općem skupnom izuzeću,
- 29,6 milijuna EUR za Mjeru 3 (zajamčena otkupna cijena za mala postrojenja) prema članku 43. Uredbe o općem skupnom izuzeću.)²⁵.

Svaki poduzetnik po projektu ne može ostvariti pravo na potporu u ukupnom iznosu većem od 30 milijuna EUR sukladno članku 4. stavku 1. (v) Uredbe o općem skupnom izuzeću.

U pogledu dijela ukupnog proračuna Programa, a koji se odnosi na dodjelu operativne potpore iz članka 42. Uredbe o općem skupnom izuzeću, isti ne prelazi ukupno dopušteni iznos od 300 milijuna EUR godišnje, budući da iznos tržišne premije iznosi 153,0 milijuna EUR. Također, dio ukupnog proračuna Programa koji se odnosi na dodjelu operativne potpore iz članka 43. Uredbe o općem skupnom izuzeću ne prelaze ukupno dopušteni iznos od 300 milijuna EUR godišnje, jer iznos svih potpora iz ovog Programa godišnje iznosi 133,8 milijuna EUR .

²⁵ Izvor sredstva sukladno članku 43. Zakona o OIEiVUK.

Potpore iz ovog Programa će se isplaćivati sukladno uvjetima iz Uredbe općem skupnom izuzeću te najviše do iznosa pragova određenih u članku 4. stavku 1. (v), članku 42. odnosno članku 43. Uredbe općem skupnom izuzeću.

Državne potpore iz ovog Programa mogu se dodijeliti najkasnije do 31. prosinca 2024. godine.

12 UČINAK POTICAJA

Potpore iz ovog Programa imaju poticajni učinak jer se sukladno članku 6. stavku 5. točki (o) Uredbe o općem skupnom izuzeću dodjeljuju temeljem konkurentnog natječajnog postupka iz ovog Programa.

Državna potpora se dodjeljuje automatski u skladu s objektivnim i nediskriminirajućim kriterijima i bez daljnje primjene diskrecijskog prava HROTE-a kao davatelja državne potpore, dok državna potpora neće biti dodijeljena prije stupanja na snagu Programa i prije početka rada na projektu.

Potpore iz ovog Programa su razmjerne jer su predviđeni iznosi potpore ograničeni na najmanju moguću razinu te odgovaraju dodatnim troškovima potrebnim za ostvarivanje cilja, obzirom da se bez ovakve potpore ne bi uspjeli realizirati planirani ciljevi. Iznos potpore ne prelazi razliku između niveliranog troška proizvodnje električne energije i tržišne cijene određene tehnologije, pri čemu se ostvaruje prihvatljiv povrat na uloženi kapital. Potpore se dodjeljuju isključivo za nova postrojenja, dok se svaka druga potpora dodijeljena za iste opravdane troškove mora oduzeti od predmetne potpore. Pri tom se uzimaju samo opravdani troškovi za ostvarivanje zacrtanih ciljeva.

13 KUMULACIJA (ZBRAJANJE) POTPORA

Pri određivanju poštuju li se naprijed navedeni pragovi iz članka 4. stavka 1. točke (v) Uredbe o općem skupnom izuzeću i maksimalni intenziteti potpore iz poglavlja III. te Uredbe, u obzir se uzima ukupni iznos državnih potpora za djelatnost, projekt ili poduzetnika kojima je dodijeljena potpora.

Ako se financiranje Unije kojim centralno upravljaju institucije, agencije, zajednička poduzeća ili druga tijela Unije koja nisu pod izravnom ili neizravnom kontrolom države članice kombinira s državnim potporama, za potrebe određivanja poštuju li se pragovi za prijavu i maksimalni intenziteti potpore ili maksimalni iznosi potpore, u obzir se uzimaju samo državne potpore, pod uvjetom da ukupan iznos javnog financiranja dodijeljen u odnosu na iste prihvatljive troškove ne premašuje najpovoljniju stopu financiranja utvrđenu u primjenjivim propisima zakonodavstva Unije.

Potpore iz ovog Programa mogu se zbrajati:

- (a) s bilo kojom drugom državnim potporom, pod uvjetom da se dotične mjere odnose na različite prihvatljive troškove koje je moguće utvrditi;
- (b) s bilo kojom drugom državnim potporom koja se odnosi na iste prihvatljive troškove, bilo da se oni djelomično ili potpuno preklapaju, isključivo ako se tim zbrajanjem ne premašuje najviši intenzitet potpore ili iznos potpore koji je primjenjiv na tu potporu na temelju Uredbe o općem skupnom izuzeću.

Financiranje koje se krajnjim korisnicima dodjeljuje uz potporu fonda InvestEU obuhvaćeno poglavljem III. odjeljkom 16. Uredbe o općem skupnom izuzeću i troškovi koje ono pokriva ne uzimaju se u obzir za utvrđivanje usklađenosti s odredbama o kumulaciji. Umjesto toga, iznos relevantan za utvrđivanje usklađenosti s odredbama o kumulaciji izračunava se na način koji slijedi.

Nominalni iznos financiranja koje podupire fond InvestEU oduzima se od ukupnih prihvatljivih troškova projekta i tako se dobivaju ukupni preostali prihvatljivi troškovi; potom se maksimalna potpora izračunava primjenom odgovarajućeg najvišeg intenziteta potpore ili iznosa potpore samo na ukupne preostale prihvatljive troškove.

U slučajevima propisanim Uredbom o općem skupnom izuzeću, a za koje se prag za prijavu izražava kao maksimalni iznos potpore, nominalni iznos financiranja koje se krajnjim korisnicima dodjeljuje uz potporu iz fonda InvestEU ne uzima se u obzir ni za utvrđivanje jesu li se poštovali pragovi za prijavu iz članka 4. Uredbe o općem skupnom izuzeću.

Za nadređene zajmove ili jamstva ili jamstva za nadređene zajmove koji se financiraju sredstvima fonda InvestEU na temelju poglavlja III. odjeljka 16. Uredbe o općem skupnom izuzeću, bruto ekvivalent bespovratnog sredstva uključen u takve zajmove ili jamstva koji se dodjeljuju krajnjim korisnicima može se izračunati i na temelju članka 5. stavka 2. točke (b) ili (c) Uredbe o općem skupnom izuzeću. Taj bruto ekvivalent bespovratnog sredstva može se koristiti za osiguravanje, da zbrajanjem s bilo kojom drugom potporom za iste prihvatljive troškove koje je moguće utvrditi ne premaši najviši intenzitet potpore ili iznosa potpore koji se primjenjuje na potpore na temelju Uredbe o općem skupnom izuzeću ili odgovarajući prag za prijavu na temelju te Uredbe.

Potpore iz Programa nije dopušteno zbrajati s *de minimis* potporama za iste prihvatljive troškove ako bi njihovo zbrajanje dovelo do toga da se time premaši najviši dopušteni intenzitet potpore iz ovog Programa. Potpora iz Programa ne može se zbrajati s ostalim državnim potporama za iste prihvatljive troškove. Naime, ukoliko je nositelj projekta korisnik bilo kojeg oblika potpore za izgradnju proizvodnog postrojenja odnosno proizvodnu jedinicu, HROTE će mu umanjiti iznos zajamčene cijene, prema sljedećoj metodologiji:

$$\text{SMANJENJE POTICAJA (EUR/MWh)} = \text{UKUPNI IZNOS PRIMLJENE POTPORE (EUR)} / (\text{A} * \text{INSTALIRANA SNAGA (MW)} * \text{FLH (h)})^{26}$$

gdje je:

A – vrijeme trajanja ugovora o otkupu zajamčenom otkupnom cijenom i ugovora o tržišnoj premiji u godinama (iznos 12)

FLH – godišnji ekvivalentni sati rada proizvodnih postrojenja, parametar koji se sukladno Uredbi o poticanju OIEiVUK, koristi za izračun proizvodnih troškova referentnih proizvodnih postrojenja.

Određivanje referentne vrijednosti i maksimalne zajamčene otkupne cijene prema ovdje prikazanoj metodologiji temelji se na ekonomskoj procjeni projekata OIE kroz 12 godina, što je u skladu s trajanjem potpora temeljem ovoga Programa.

Nadalje, prilikom podnošenja ponude za sudjelovanje na natječaju za dodjelu tržišne premije i zajamčene otkupne cijene, svaki nositelj projekata mora dostaviti i javnobilježnički ovjerenu izjavu o primljenim potporama u obliku kako je određen u javnom pozivu. Također, pravo na isplatu zajamčene otkupne cijene povlaštenu proizvođač električne energije ostvaruje nakon što HROTE-u dostavi izjavu o svim primljenim državnim potporama na obrascu definiranom od strane HROTE-a, ne stariju od 30 dana od dana dostave.

U tom smislu, a HROTE je ovlašten zatražiti od povlaštenog proizvođača električne energije koji ostvaruje pravo na potporu, dostavu dokumentacije i podataka potrebnih za provjeru ispunjavanja uvjeta za isplatu poticaja. Ujedno, HROTE je kao javnopravno tijelo i davatelj

²⁶ Formula obuhvaćena Odlukom Komisije SA SA.57089 o odobravanju Programa državne potpore poticanja tržišnom premijom 2021-2023. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=OJ:C:2022:046:TOC>

državnih potpora obveznik dostave podataka o dodijeljenim državnim potporama u Registar državnih potpora te mu je kao takvom omogućen uvid u korisnike državnih potpora u RH. Na taj način, HROTE provjerava istinitost navedene izjave o primljenim potporama te na odgovarajući način primjenjuje odredbe o zbrajanju potpora (kumulacija).

14 PLAN EVALUACIJE

S obzirom da proračun iz Programa premašuje prag od 150 milijuna eura godišnje²⁷, zbog čega potencijalno dolazi do znatnog rizika od ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja, potrebno je izraditi i Plan evaluacije u smislu članka 1. stavka 2. (a) Uredbe o općem skupnom izuzeću. U tom smislu, HROTE će izraditi plan evaluacije koji će sadržavati ciljeve programa potpore koji se vrednuje, pitanja evaluacije, pokazatelje rezultata, predviđenu metodologiju za provedbu evaluacije, zahtjeve u pogledu prikupljanja podataka, predloženi vremenski okvir evaluacije, uključujući dan podnošenja završnog izvješća o evaluaciji, opis neovisnog tijela koje provodi evaluaciju ili kriterije koji će se primjenjivati na njegov odabir i načine osiguravanja javnosti evaluacije.

Tako izrađeni dokument, HROTE će dostaviti Komisiji posredstvom Ministarstva financija u roku od 20 radnih dana od dana stupanja na snagu Programa.

15 OBJAVLJIVANJE, INFORMACIJE I IZVJEŠĆIVANJE

HROTE će Ministarstvu financija dostaviti sažetak informacija o svakoj mjeri potpora koje se izuzima temeljem Uredbe o općem skupnom izuzeću, u standardiziranom obliku opisanom u Prilogu II. Uredbe o općem skupnom izuzeću zajedno s poveznicom za pristup cjelovitom tekstu mjere, uključujući izmjene. Ministarstvo financija će putem elektroničkog sustava Komisije za podnošenje prijava dostaviti predmetni sažetak, u roku od 20 radnih dana od dana stupanja na snagu ovoga Programa.

HROTE će putem modula za transparentnu dodjelu potpora, dostaviti Komisiji sve podatke iz Priloga III. Uredbe o općem skupnom izuzeću za sve dodijeljene potpore koje premašuju iznos od 100 000 EUR u roku od šest mjeseci od dana dodjele državne potpore sukladno članku 9. stavku 1.c) Uredbe o općem skupnom izuzeću.

U cilju omogućavanja praćenja potpora iz ovog Programa od strane Europske komisije, HROTE će voditi posebnu evidenciju s informacijama i pratećom dokumentacijom potrebnom da bi se utvrdilo ispunjenje svih uvjeta utvrđenim u ovom Programu. Evidencija o tome bit će dostupna 10 godina od datuma dodjele posljednje potpore na temelju ovog Programa.

U slučaju da Komisija temeljem članka 12. stavka 3. Uredbe o općem skupnom izuzeću od Republike Hrvatske zatraži informacije i prateću dokumentaciju koju smatra potrebnom za praćenje primjene ovog Programa, HROTE će Komisiji dostaviti zatraženo u roku od 20 radnih dana od primitka zahtjeva ili u dužem roku ako je tako utvrđeno u zahtjevu.

HROTE će sukladno članku 11. stavku 1. točki (a) Uredbe o općem skupnom izuzeću, putem Ministarstva financija dostaviti Komisiji detaljnu procjenu primjenjivosti razloga za

---

²⁷ Članak 1. stavak 2. (a) Uredbe o općem skupnom izuzeću; „Na programe iz odjeljaka 1. (uz iznimku članka 15.), 2. (uz iznimku članka 19. točke (c) i članka 19. točke (d)), 3., 4., 7. (uz iznimku članka 44.) i 10. poglavlja III. ove Uredbe: „Ako je prosječni godišnji iznos proračunskih sredstava po državi članici za državne potpore veći od 150 milijuna EUR, prvih 6 mjeseci nakon njihova stupanja na snagu. Nakon što procijeni relevantni plan evaluacije koji joj država članica prijavi u roku od 20 radnih dana od stupanja programa na snagu, Komisija može odlučiti da se ova Uredba nastavlja dulje vrijeme primjenjivati na bilo koji od tih programa potpore. Ako je Komisija za takve programe već produljila primjenu ove Uredbe na razdoblje nakon početnih 6 mjeseci, države članice mogu odlučiti produljiti razdoblje primjene tih programa do isteka razdoblja primjene ove Uredbe, pod uvjetom da je predmetna država članica dostavila izvješće o evaluaciji u skladu s planom evaluacije koji je Komisija odobrila;“

ograničenja konkurentnog natječajnog postupka iz članka 42. stavka 3. navedene Uredbe iz točke 5. ovog Programa, sve u roku od 20 radnih dana od dana njegovog stupanja na snagu.

HROTE će podatke o dodijeljenim državnim potporama dostaviti Ministarstvu financija bez odgode po dodijeli državne potpore, putem Internet aplikacije registra državnih potpora i potpora male vrijednosti, sukladno članku 5. Pravilnika o dostavi.

Potpore iz Programa temelje se na odredbama Uredbe o općem skupnom izuzeću, stoga za sva pitanja koja nisu uređena ovim Programom te u slučaju suprotnosti neke od odredbi ovog Programa s odredbama iz te Uredbe, primjenjivat će se odredbe Uredbe o općem skupnom izuzeću.

16 STUPANJE NA SNAGU I PROVEDBA PROGRAMA

Na ovaj Program zaprimljeno je pozitivno mišljenje Ministarstva financija KLASA: 421-01/24-01/26, URBROJ: 513-13-03-24-7 od 2. travnja 2024. godine.

Ovaj Program objavljuje se na mrežnoj stranici HROTE-a (www.hrote.hr), a stupa na snagu 10. travnja 2024. godine.

KLASA: 011-02/24-01/01
URBROJ: 251-544-04-24-10

U Zagrebu, 10. travnja 2024. godine

DIREKTOR

Darjan Budimir

PRILOG 1. IZRAČUN TRŽIŠNE PREMIJE

Tržišna premija (TP_i) za svako pojedino proizvodno postrojenje ili proizvodnu jedinicu u obračunskom razdoblju i računa se kao:

$$TP_i = RV - TC_i$$

gdje je:

TC_i – referentna tržišna cijena električne energije u obračunskom razdoblju, iskazana u EUR/kWh

RV – referentna vrijednost električne energije utvrđena ugovorom o tržišnoj premiji, iskazana u EUR/kWh.

Obračunsko razdoblje je jedan mjesec.

Ako je referentna tržišna cijena električne energije na mjesečnoj razini veća od iznosa referentne vrijednosti električne energije utvrđene ugovorom o tržišnoj premiji, povlašteni proizvođač električne energije dužan je platiti HROTE-u razliku između predmetnih cijena (tzv. *ugovor za razliku, ugovor za kompenzaciju razlike*)²⁸.

Iznose maksimalnih referentnih vrijednosti električne energije utvrđuje HROTE, na temelju metodologije za izračun maksimalnih referentnih vrijednosti električne energije propisane Uredbom o poticanju OIEiVUK i objavljuje ih na svojim mrežnim stranicama te koristi za potrebe provedbe javnog natječaja. Iznos referentne tržišne cijene električne energije utvrđuje HROTE u tekućem mjesecu za prethodni mjesec, na temelju metodologije za izračun referentnih tržišnih cijena električne energije propisane Uredbom o poticanju OIEiVUK i objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

Metodologijom za izračun referentnih tržišnih cijena za pojedine skupine proizvodnih postrojenja utvrdit će se odgovarajući način prihvaćanja dodatnog operativnog troška prodaje električne energije na tržištu električne energije uzrokovanog nerazvijenosti tržišta električne energije, teškoćama nastupanja na tržištu malih proizvođača te teškoćama prodaje električne energije iz varijabilnih izvora energije.

Tržišna premija počinje se isplaćivati nakon što nositelj projekta za proizvodno postrojenje ili za proizvodnu jedinicu za koju je sklopljen ugovor o premiji stekne status povlaštenog proizvođača električne energije. Ugovor o tržišnoj premiji raskida se ako nositelj projekta izgubi status povlaštenog proizvođača električne energije za proizvodno postrojenje ili proizvodnu jedinicu za koju je sklopljen ugovor o tržišnoj premiji.

---

²⁸ Model subvencioniranja u kojem se ugovornom partneru isplaćuju i pozitivna i negativna odstupanja od fiksne referentne cijene. Ugovor za razliku naziva se i simetrična tržišna premija.

PRILOG 2. METODOLOGIJA ZA IZRAČUN MAKSIMALNIH REFERENTNIH VRIJEDNOSTI I MAKSIMALNIH ZAJAMČENIH OTKUPNIH CIJENA

HROTE temeljem navedenih Metodologija izračunava iznose maksimalnih referentnih vrijednosti električne energije i iznose maksimalne zajamčene otkupne cijene električne energije i objavljuje ih na svojim mrežnim stranicama te koristi za potrebe provedbe natječaja. Navedene Metodologije predviđene su u Uredbi o poticanju OIEiVUK, a koje se izražavaju i računaju u pridruženim jedinicama, sve temeljem vrijednosti ulaznih parametara iz Uredbe o poticanju OIEiVUK, određenih za tekuću godinu.

Potpore se dodjeljuju u obliku:

- Tržišne premije²⁹ povrh tržišne cijene pri čemu povlašteni proizvođači električne energije električnu energiju prodaju izravno na tržištu te su odgovorni za troškove uravnoteženja. Kod ugovora o tržišnoj premiji primjenjuje se i ugovorna odredba za kompenzaciju razlike. Stoga, ako je tržišna cijena na mjesečnoj razini veća od iznosa referentne tržišne cijene, povlašteni proizvođač električne energije je dužan platiti HROTE-u razliku između tržišne cijene i referentne cijene. U suprotnom, ako je tržišna cijena na mjesečnoj razini manja od iznosa referentne tržišne cijene, HROTE je dužan razliku platiti povlaštenom proizvođaču električne energije.
- Zajamčene otkupne cijene, pri čemu će HROTE otkupiti energiju proizvedenu u postrojenju povlaštenog proizvođača električne energije i za tu energiju isplatiti zajamčenu otkupnu cijenu. Povlašteni proizvođač električne energije u sustavu zajamčene otkupne cijene član je eko bilančne grupe, ne sudjeluje na veleprodajnom tržištu električne energije, ali je dužan plaćati sve propisane naknade (poput one za članstvo u EKOBG).

Pravo na sklapanje ugovora o tržišnoj premiji ostvaruje se odabirom na javnom natječaju za dodjelu tržišne premije, a počinje se isplaćivati nakon izgradnje postrojenja i stjecanja statusa povlaštenog proizvođača električne energije (ili temeljem potvrde o trajnom pogonu postrojenja kod jednostavnih građevina). Na taj se način natječajnim postupkom utvrđuje konačna referentna vrijednost (RV) za pojedina postrojenja koja je važeća za vrijeme trajanja ugovora o tržišnoj premiji i koja predstavlja osnovu za izračun jedinične visine tržišne premije. Tržišna premija se povlaštenim proizvođačima električne energije isplaćuje mjesečno za neto isporučenu električnu energiju, a određuje kao razlika referentne vrijednosti električne energije i referentne tržišne cijene. Početak isplate počinje nakon što nositelj projekta za proizvodno postrojenje stekne status povlaštenog proizvođača električne energije (najkasnije u roku od četiri godine od dana sklapanja ugovora o tržišnoj premiji).

Metodologijom za izračun referentnih tržišnih cijena sukladno Uredbi o poticanju OIEiVUK, propisuje se način izračuna referentnih tržišnih cijena za pojedine grupe proizvodnih postrojenja u svrhu izračuna tržišne premije. Tom metodologijom uzimaju se ponderirane satne dan unaprijed tržišne cijene za mjesečni obračunski interval uvažavajući specifičnost proizvodnje sunčanih elektrana i vjetroelektrana.

Za hidroelektrane referentna tržišna cijena računa se kao srednja vrijednosti referentnih satnih dan unaprijed cijena električne energije za mjesečni obračunski interval. Kod izračuna se uzimaju cijene električne energije za dan unaprijed s CROPEX-a.

Povlašteni proizvođač električne energije čije se proizvodno postrojenje nalazi u sustavu poticanja tržišnom premijom, može trgovati na tržištu električne energije sukladno odredbama

²⁹ Engl. *Sliding premium*, odnosno promjenjiva ili klizna tržišna premija

Pravila o organiziranju tržišta električne energije, može ostvarivati pravo na izdavanje jamstva podrijetla energije te može sudjelovati i u sustavu pomoćnih usluga.

Metodologijom za izračun referentnih tržišnih cijena je utvrđen način uvažavanja dodatnog operativnog troška prodaje električne energije na tržištu električne energije za pojedine skupine postrojenja u obliku dodatnog korigiranja referentne tržišne cijene električne energije u prvim godinama operativnog rada postrojenja. Predmetna korekcija za svaku pojedinu tehnologiju definira se u Metodologiji za izračun referentnih tržišnih cijena kroz primjenu korekcijskih faktora koji umanjuju referentnu tržišnu cijenu, a koji se uvećavaju svake godine u definiranom omjeru, ovisno o tehnologiji, sve na način kako bi do 2030. godine svi korekcijski faktori dosegli vrijednost 1. HROTE je u obvezi svakog mjeseca za prethodni mjesec odrediti referentne tržišne cijene električne energije za svaku grupu proizvodnih postrojenja, a sve sukladno Metodologiji za izračun referentnih tržišnih cijena. Metodologijom za izračun referentnih tržišnih cijena električne energije osigurano je da se tržišna premija ne isplaćuje u razdobljima kada je referentna satna tržišna cijena električne energije dan unaprijed na CROPEX-u negativna, sukladno članku 42. stavku 6. Uredbe o općem skupnom izuzeću.

HROTE temeljem Metodologije za izračun maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena utvrđuje iznose maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena električne energije za pojedine tehnologije u svrhu provedbe natječaja za poticanje zajamčenom otkupnom cijenom. Izračun maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena električne energije radi se na temelju vrijednosti ulaznih parametara sukladno Uredbi o poticanju OIEiVUK, a koje HROTE određuje te javno objavljuje za pojedine grupe proizvodnih postrojenja u sklopu javnog poziva odnosno javnog natječaja za dodjelu zajamčene otkupne cijene.

HROTE je dužan objaviti javni poziv za prikupljanje ponuda za sudjelovanje na javnom natječaju sa svim uvjetima za sudjelovanje uključivo maksimalne zajamčene otkupne cijene za pojedine grupe postrojenja definirane na javnom natječaju. Zajamčena otkupna cijena za pojedinačna postrojenja određuje se na temelju rezultata natječajnog postupka na kojem se odabiru najpovoljniji ponuditelji, pri čemu su javnim pozivom definirani uvjeti sudjelovanja, raspoložive kvote i maksimalne zajamčene otkupne cijene po pojedinim tipovima postrojenja.

Potpore po jedinici energije predstavljaju razliku između ukupnih srednjih troškova proizvodnje električne energije iz proizvodnog postrojenja koje koristi OIE i njegovih prihoda od prodaje električne energije na tržištu električne energije³⁰.

Pravo na sklapanje ugovora o zajamčenoj otkupnoj cijeni ostvaruje se odabirom na javnom natječaju za poticanje zajamčenom otkupnom cijenom. Na taj se način natječajnim postupkom utvrđuje konačna otkupna cijena za pojedina proizvodna postrojenja, koja je važeća za vrijeme trajanja ugovora o zajamčenoj otkupnoj cijeni. Zajamčena otkupna cijena počinje se isplaćivati nakon izgradnje proizvodnog postrojenja i stjecanja statusa povlaštenog proizvođača električne energije za što je predviđen maksimalni rok od četiri godine od sklapanja ugovora o zajamčenoj otkupnoj cijeni.

Financijski parametri i varijable za izračun ponderirane prosječne stope povrata na kapital i investicijskih troškova

Glavni ulazni financijski parametri i varijable u ekonomskom modelu za izračun ponderirane prosječne stope povrata na kapital (WACC), a koja je ujedno i diskontna stopa kod izračuna ukupnih investicijskih troškova su:

1. Trajanje projekta od 12 godina
2. Očekivani povrat na vlastiti kapital
3. Trošak kapitala

---

³⁰ Članak 43. stavak 5. Uredbe o općem skupnom izuzeću

Potpore se dodjeljuju samo za vrijeme trajanja projekta od 12 godina. Od operativnih potpora oduzimaju se eventualne potpore za ulaganje dodijeljene određenom postrojenju kao što je to navedeno u točki 13. ovog Programa.

Gore navedeni parametri za izračun WACC-a mogu se razlikovati od tehnologije do tehnologije, a i vremenski su promjenjivi ovisno o stanju na financijskom tržištu te općim rizicima poslovanja. Okvirne pretpostavke za traženi povrat na vlastita sredstva, kamate na pozajmljeni kapital te strukturu investicije prikazane su tablici u nastavku.

Okvirne pretpostavke o strukturi investicija i primjenjivim diskontnim stopama:

Sredstva	Traženi povrat / kamata	Udio
Vlastita sredstva	10-18%	30-50%
Kredit	3-7%	50-70%
WACC	6-10%	